

Deklice, zapustivše šolo, imajo zmisla kmalu le za lepo obleko in kvečjemu za molitvenik. Ako goji učitelj petje v mešanem zboru, ima pevk v izobilju.

Učiteljice, stopite v kolo svojih kolegov ter privedite deklice v bralna in pevska društva! Naloga vaša ni težka, ampak hvaležna. Dekleta imajo veselje za čitanje in petje. Sedanja bralna društva in čitalnice sicer niso ustanovljene in urejena za ženske, zakaj poleg političskih in gospodarskih časopisov imajo le malo za ženstvo primerne berive. Bralna društva z leposlovnimi časopisi so pa kakor nalašč za žensko našo mladino. Leposlovje vleče in mika mladino, da se ne odtuji knjigi; v lepi knjigi je mnogo zatega zrnja, ki ga mlada čitateljica nevede in nehoti nabira ter si razširja duševno obzorje. V tem pogledu bi ženska mladina kmalu prekosila vrstnike svoje. Poleg čitanja naj bi se gojilo tudi lepo petje, deklamacija itd.

Učitelji bi radi volje podali tovarišicam roko v pomoč, kjer in ako bi jo potrebovale. Pri javnih nastopih, veselicah itd. bi se lahko združila moško in žensko pevsko društvo.

Za ustanovitev javnih knjižnic pa naj se združi vse učiteljstvo v občinah brez ozira na spol, zakaj to potrebuje skupnega dela, ker tudi poslovanja in delovanja ni potrebno ločiti. Tudi učiteljica naj stopi in stoji tudi zunaj šole v dotiki z ljudstvom, posebno ženskim svetom v delo za napredek in omiko.

Ako zbude tudi te vrstice zanimanja med kolegijami, jim predlagam, da naznani katera predavanje in razgovor za prihodnje zborovanje našega društva, kjer bo prilika ovreči trditve moje, ki se dajo ovreči, a dostaviti še marsikaj o pomanjkljivostih in dosedanjih zamudah na obširnem polju — zunaj šole. Torej na svidenje pri Filipih!

—e—

Pisarna.

LII.

Vprašanje: Predsednik kraj. šolskega sveta v X., ki mu je že davno potekla njegova funkcijska doba, kakor tudi vsem drugim udom, preprečuje volitev novega predsednika, oziroma namestnika z vednimi rekurzi, ki so naperjeni proti novemu — bodočemu udu. Pripomniti je, da so novi udje že

davno izvoljeni. Utegne se zaradi tega zgoditi, da bodo volitve novega predsednika slučajno ali tudi namenoma ravno med počitnicami, ko bo šolski voditelj odsoten, ker mora k vojaškim vajam.

I. Ali sme pooblastiti enega uda, da glasuje tudi v mojem imenu?

II. Ali je dolžan še sedANJI predsednik kot sklicatelj dotične seje povabiti mene odsotnega?

Odgovor:

I. Ker ste zadržani zaradi vojaške vaje, da se ne morete osebno udeležiti dotične seje, smete voliti s pooblastilom.

II. SedANJI predsednik je dolžan, povabiti vse člane (torej tudi Vas, čeprav ste odsotni). Ako tega ne stori, je volitev neveljavna.

Iz naše organizacije.

Skupne zadeve.

Iz Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev. Delegete za letošnjo glavno skupščino so dalje prijavila sledeča društva.

XV. Učiteljsko društvo za laški okraj. 65. Anton Gnus, nadučitelj — Dol; 66. Anton Kuhar, učitelj — Trbovlje; 67. Oskar Moll, učitelj — Trbovlje-Vode; 68. Robert Plavšak, učitelj — Trbovlje; 69. Miloš Roš, učitelj — Hrastnik; 70. Ivan Sorčan, nadučitelj — Hrastnik; 71. Gustav Vodušek ml., učitelj — Trbovlje-Vode. Namestniki: 8. Gospodična Ana Lapornik, učiteljica — Trbovlje-Vode; 9. gospodična Milka Umberger, učiteljica — Hrastnik; 10. Ivan Logar, učitelj — Zid. most.

XVI. Učiteljsko društvo za Trst in okolico v Trstu. 72. gospodična Anica Švagelj, učiteljica — Bazovica; 73. gospodična Anica Scheiner, učiteljica — Prosek; 74. Stipe Ferluga, nadučitelj — Opčine; 75. Anton Grmek, učitelj — Sv. Ivan; 76. Fran Martelanc, nadučitelj — Katinara; 77. Ferdo pl. Kleinmayr, učitelj — Skedenj; 78. Andrej Godina, učitelj — Skedenj.

XVII. Slovenjebistriško učiteljsko društvo. 79. gospodična Marija Negovetič, učiteljica — Zgornja Poljskava; 80. gospodična Ana Wester, učiteljica — Spodnja Poljskava; 81. Sebastijan Krotky, učitelj — Studenice pri Poljčanah.

Ostala okrajna učiteljska društva prosimo, naj nemudoma pošljejo imena delegatov, da jih objavimo v prihodnji številki.

Vodstvo „Zaveze“.

„Narod je treba pritegniti, privezati nase, če mu hočemo dati izobrazbe!“ mi je večkrat rekel že zdaj, ko je bil v poklju. V to svrhu si je on izbral — umetnost. Na perutih petja in glasbe naj se preprosti narod dvigne v svetišče „Prosvete“. On pa je bil tudi izšolan pevec, rojen pevovodja, izvrsten poznavalec glasbe in ob milejši usodi bi ga bila sama ta stroka privedla na višek.

Pravo presrečno veselje mu je zasijalo na obrazu, kadar koli se je seznanjal z mladino, najsi je bil mladi mož iz učiteljstva, dijaštva ali po izobrazbi hrepeneč mladenič kmetiškega ali rokodelskega stanu. Mladina mu je bila v resnici „up“, a ne po receptu kakih slavnostnih dni, ko se spominjamo tega upa ob čašah kipečnega napoja, v resnem življenju pa pozabljamo dejanske ljubezni do nje. Z njo je bil v trajnem prijateljstvu. Tudi tu je zasledoval trden smoter, da nam je treba pridobiti mladino, če hočemo, da bodo z nami v vrsto stopali tudi stari.

Prišedši v Vojnik uživati pokoj kot šestdesetleten starček, je takoj ustanovil pevski zbor, obstoječ iz samih fantov in deklet kmetiškega in obrtnega stanu, ki so se jim radi pridružili nekateri gospodje in gospodične iz trga, potem tamburaški zbor ter oživil bralno društvo, ki se je pozneje pretvorilo v čitalnico.

Koliko gmotnih žrtev je poleg duševnih daroval za to narodno ognjišče, vedo njega udje sami najbolje in vedo tudi, da bi vojniško narodno življenje imelo vse drugačno lice, če bi bilo tam več tako požrtvovalnih in delavnih Radoslavov. Mimogrede naj omenim, da je za čitalnico plačeval stanarino mesečno po 10 K od svoje trdo zaslužene pokojnine. Skrbel je mladini za pošteno plemenito zabavo, na veselico povabljal narodne dijake iz Celja. Naj je bila še tako skromna „beseda“ ali veselica ali pa šolska prireditve v bližnji okolici, on se je udeležil in prirediteljem ni vedel, kako bi izrazil svoje priznanje. Tako veselje je imel, kjer je opazil delo za narodno izobrazbo.

V družbi smo ga povsod radi videli, bil je živahen družabnik. Kdor se je bil samo enkrat z njim seznanil, ni mogel pozabiti njega tipičnega obraza, ki se je po njem zrealil znak umetniškega čuvstvovanja. Njegovo vitko telo visoke rasti je do pozne starosti ohranilo svojo prožno eleganco.

Pokojnik se je rodil l. 1840. v Novicerkvi pri trgu Vojniku. Na zemljišču, kjer je sedaj deželna trsnica in drevesnica, je bil njegov rojstni dom. Obiskovavši nekaj let domačo šolo, je študiral potem v Celju ter se potem pripravljal za učiteljski stan na takratni preparandiji tudi tam. Svoje študije je nadaljeval v